

Helsingin
kulttuurikeskus
Julkaisu

Ruohonjuuresta
ruohonkärjeksi
– rikastavat yhteisöt ja alueet

Julkistustilaisuus
20.10.2010
Näyttelytila Laiturissa

Esipuhe: MARIANNA KAJANTIE ARI TOLVANEN	7
Johdanto: HANNU KURKI ARI TOLVANEN	9
HANNU KURKI: Itseuudistuvat kaupunginosat – omaehtoisen kehittämisen idea	15
TERTTU NUPPONEN: Huolenpito, itsemäärääminen ja itsevastuu	29
YRJÖ LAASANEN: Vuorovaikutteisuudesta vertaisuuteen	41
MARKKU NORVASUO: Lähiöiden palvelurakenne ja uudet verkottuvien asumispalvelujen mallit	49
KIMMO RÖNKÄ: Living Labeista kansanlaboratorioihin	59
ARI TOLVANEN: Kaupunginosien välisestä kumppanuudesta	69
RIIKKA HENRIKSSON: Kuninkaankolmio – kuntien raja-alueiden yhteistyö	81
RAISA NIEMI: Albumit Auki – Kontulasta Eurooppaan – Kontula kuvissa	91

Pääkaupunkiseudun Kaupunginosien Kehittämisenverkosto KaKea alettiin rakentaa vuosina 2002-2004 osana seudun yhteistä kaupunkiohjelmaa. Verkoston tavoitteena oli etsiä ja tehdä tunnetuksi paikallisia innovaatioita sekä tunnistattaa toimijoita toistensa yli sektorirajojen.

Kirjan ensimmäisessä osassa käydään läpi kehittämisenverkoston muotoutumisen eri vaihteluita ja arvioidaan laajemminkin verkostojen soveltuvuutta seudullisessa yhteistyössä. Samalla kun monitoimijaisuus tuo lisää voimavaroja se myös vaatii uudenlaista kumppanuuksien hallintaa projekteissa. Monenkirjaiset intressit on saatava nousemaan esiin ja "käännetyksi" sitten yhteiseksi tavoitteeksi.

Kirjan nimessä "neloskierre" viittaa laajaan kumppanuuteen. "Kolmoisikierteen" eli hallinnon, elinkeinoelämän ja tutkimuslaitosten yhteistyö vaatii rinnalleen asukkaiden entistä voimallisempaa mukana tuloa alueiden kehittämiseen. Vuorovaikutuksen syventäminen on myös jatkuvan oppimisen paikka toimijoille. Erilaisista toimintakulttuureista johtuen yhteistyö ei aina ole helppoa.

Kirjan toisessa osassa saavat puheenvuoron tutkijat ja kehittäjät, jotka nostavat esiin kaupunginosien elinvoiman kasvattamiseen liittyviä keskeisiä teemoja ja edellytyksiä. Aiheet sivuavat muun muassa kollektiivista älykkyyttä, lähitaloutta, turvallisuutta, paikallisviestintää ja mobilisoitumista sekä paikkojen olemusta.

Neloskierrettä kaupunginisiin Kumppanit ja roolit alueiden kehittämisessä

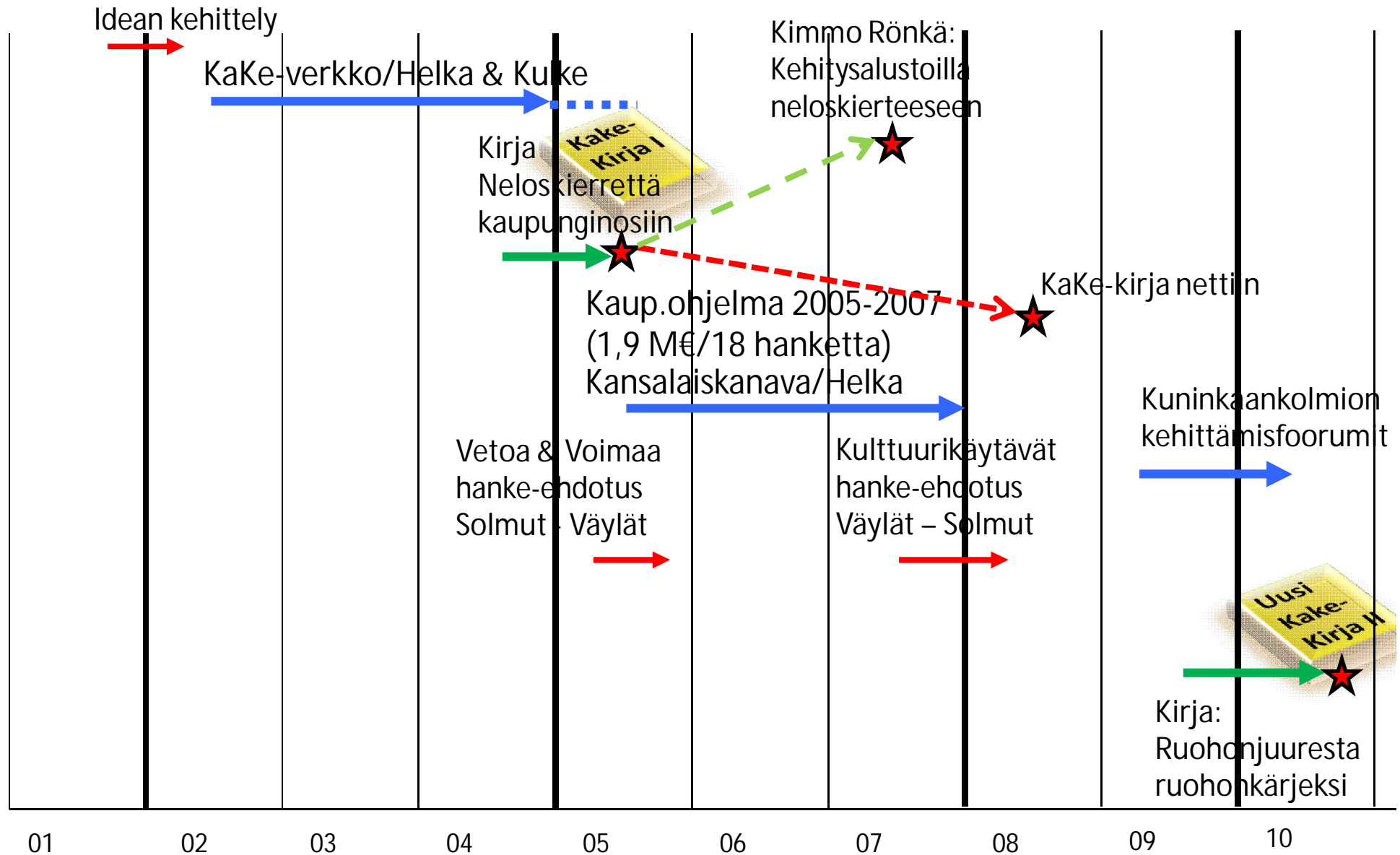
Neloskierrettä kaupunginisiin

Kumppanit ja roolit alueiden kehittämisessä

Kaupunginosien kehittäjäverkoston tausta

PKS-kaup.ohjelma 2002-2004 (2,1 M€/21 hanketta)

A lueiden ja kaupunkiseutujen kehittäminen on alkanut yhä enemmän olla useiden toimijoiden yhteispeliä, vuorovaikutuksen rakentamista. Sama pätee myös moniin suurempiin kaupunginosiin. Kaikkea vastuuta ei enää voida sysätä kunnille. Myös yrittäjät ja asukkaat on saatava erilaisine panoksineen mukaan. Tämä kaikki edellyttää uudenlaisia avoimia pelipöytiä ja rikastavia työtapoja. Myös asenteita ja rooleja on tarkistettava.

Tähän kirjaan on koottu artikkeleita ja kokemuksia tästä kaupunginosien kehittämisestä viime vuosilta Helsingistä ja sen lähialueilta. Esiteltävissä malleissa kaikissa korostuu kansalaisyhteiskunnan keskeinen rooli. Mallit käynevät ensiaskeleista kansalaisyhteiskunnan, yrittäjyyden ja julkisen sektorin orastavasta kumppanuudesta, joka muualla Euroopassa on jo johtamassa mittavampaankin palveluiden tuottamiseen.

Käsitteellä ruohonjuuri tarkoitetaan kansalaisten ja arjen tasoilla liikkumista. Kehittäjät puhuvat taas keihäänkärkihankkeista. Niillä avataan latua uusille toimintatavoille. Kirjan nimi Ruohonjuuresta ruohonkärjeksi ennakoi kansalaisyhteiskunnan lisääntyvää painoarvoa yhteiskunnan muutosvoimana ja uutta roolia käyttäjälähtöisessä innovaatiotoiminnassa.

Kirjan nimi Ruohonjuuresta ruohonkärjeksi

ennakoi kansalaisasukkaiden
lisääntyvää painoarvoa yhteiskunnan
muutosvoimana

ja

uutta roolia
käyttäjälähtöisessä innovaatiotoiminnassa.

Objektista subjektiksi, seuraajasta tekijäksi

Alueiden kehittämisen
usean toimijan
monimutkaisten
kehittämisprosessien hallinta

Verkko, verkostot:

- alueverkot
- kehittäjäverkostot
- Internet

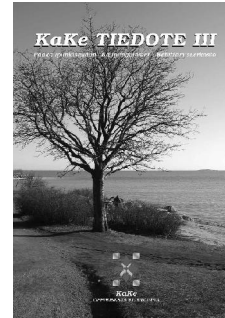
KaKe-verkosto

KaKe-apparaatti

- Ilmiöiden kommentointia
- Teemojen tunnistaminen
- Seminaariilmoitukset ja tilaisuuksien uutisointi
- Artikkelit

Internet-kotisivut

KaKe Tiedote
2 kertaa/vuosi

- KaKe-prosessin jäsenystä
- Seminaarin sisältöjä
- Esitelmöijien artikkelit
- Kiinnostavien teemojen esittelyä
- Lehteä säilytetään pitkään
- Lisää KaKen painoarvoa

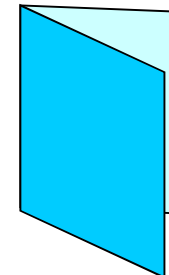
Ilta-tilaisuudet:

- Käytännön kokemuksia
  - Innovaatioiden esittelyä ja levittämistä
  - Kehittäjien verkottaminen
- Seminaarit:
- Uusia näkökulmia ja ideoita
  - Tutkijoiden verkottumista
  - Julkisuutta ideoille

Seminaarit, tapahtumat

- Kootaan kiinnostavimmat artikkelit
- Esitellään innovaatioita ja niiden syntyä
- KaKe-prosessin kehitys
- Oppimisen ymmärtäminen
- Jatkon teemojen pohdinta

Kirja julkaistaan helmikuussa 2005

kaupunginosat.net

Takaisin etusivulle Ruohonkärjet Palaute

Uutiset

Ylläpitäjille

Ruohonkärjet

Ruohonkärjet

Ruohonkärjet -sivusto kokoaa alueiden kehittämisestä kiinnostuneita asukasaktiiveja, tutkijoita, yrittäjiä ja virkamiehiä sekä edelläkävijä kaupunginosia. Sivustossa julkaistaan kaupunginosien kehittämiseen liittyvää tietoa ja kokemuksia.

Alueiden ja kaupunkiseutujen kehittäminen on alkanut yhä enemmän olla useiden toimijoiden yhteispeliä, vuorovaikutusta sekä tiedon rakentamista ja välittämistä.

Sama pätee myös kaupunginosaan. Vastuuta ei enää voida syyttää kunnille. Myös asukkaat, taloyhtiöt, yhdistykset ja yrittäjät on saatava erilaisine panoksineen mukaan. Tämä kaikki edellyttää uudenlaisia avoimia pelipöytiä ja rikastavia työtapoja. Myös asenteita ja rooleja on tarkistettava.

Hae sivustosta...

Hae

Kehittäminen

Ruohonkärjet

CADDIES

Ruohonkärkien uutisia

Ruohonjuuresta ruohonkärjeksi -kirjan julkistus ke 20.10.2010

Helkan uutiset

Osallistu ideakilpailuun taloyhtiöiden toimivista yhteistiloista

Ruohonjuuresta ruohonkärjeksi -kirjanjulkistustilaisuus ke 20.10. Laiturilla

Idän Silta -tapahtuma kokosi yhteen itäisen Helsingin toimijoita

4V-hankkeen koulutuksia kestävästä kehityksestä järjestöille

Kulttuuriympäristö kunniaan -koulutustilaisuus ma 8.11. Helsingissä

Helsingin kaupunki

Helsingin parhaita matkailukohteita voi äänestää lokakuun loppuun

Sosiaali- ja terveyslautakunta käsittelevät palvelusetelikokeiluja

Uutelan kanava on Vuoden ympäristörakenne

www.kaupunginosat.net/ruohonkarjet

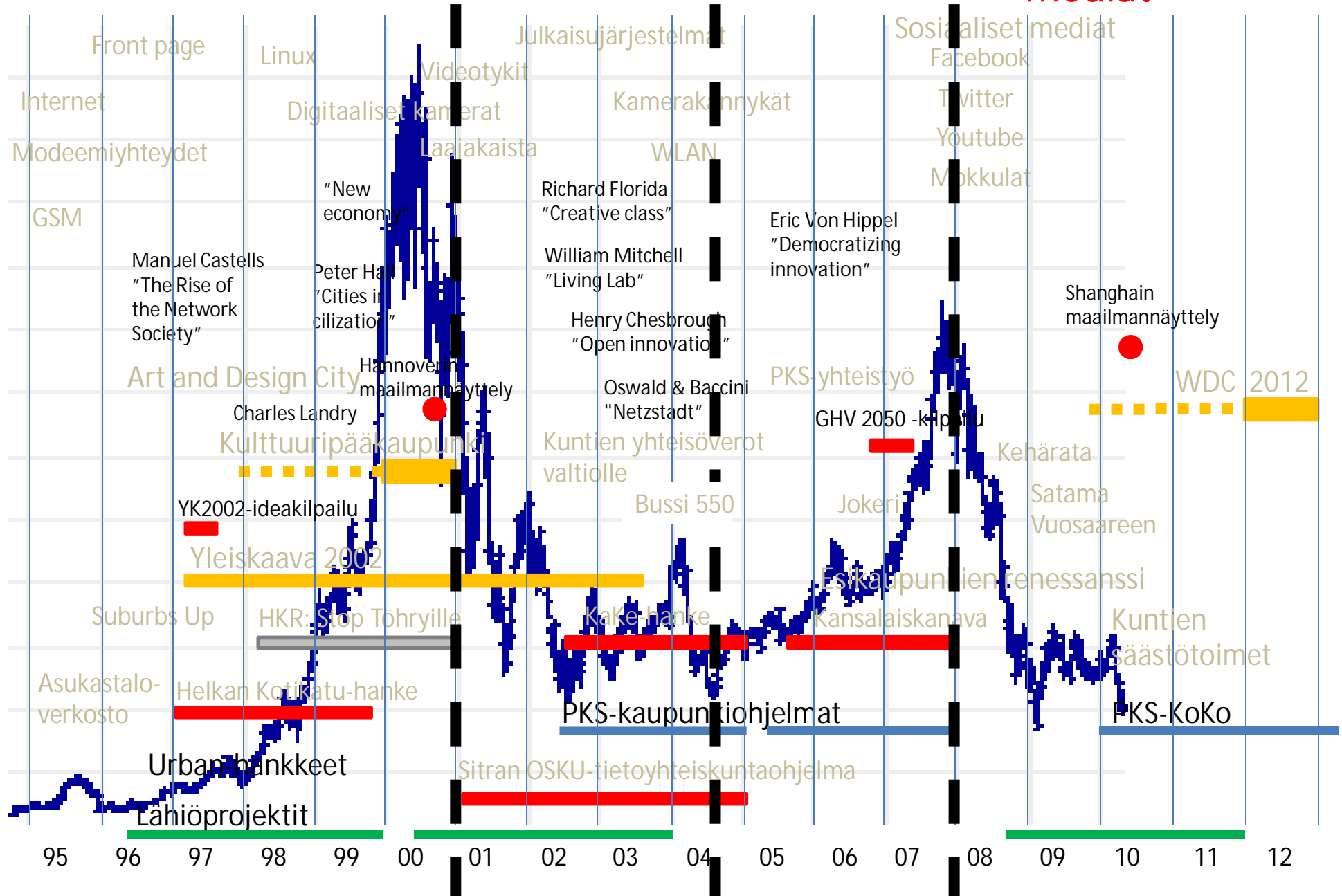
Kännykät, internet

Laajakaista

Langattomuus

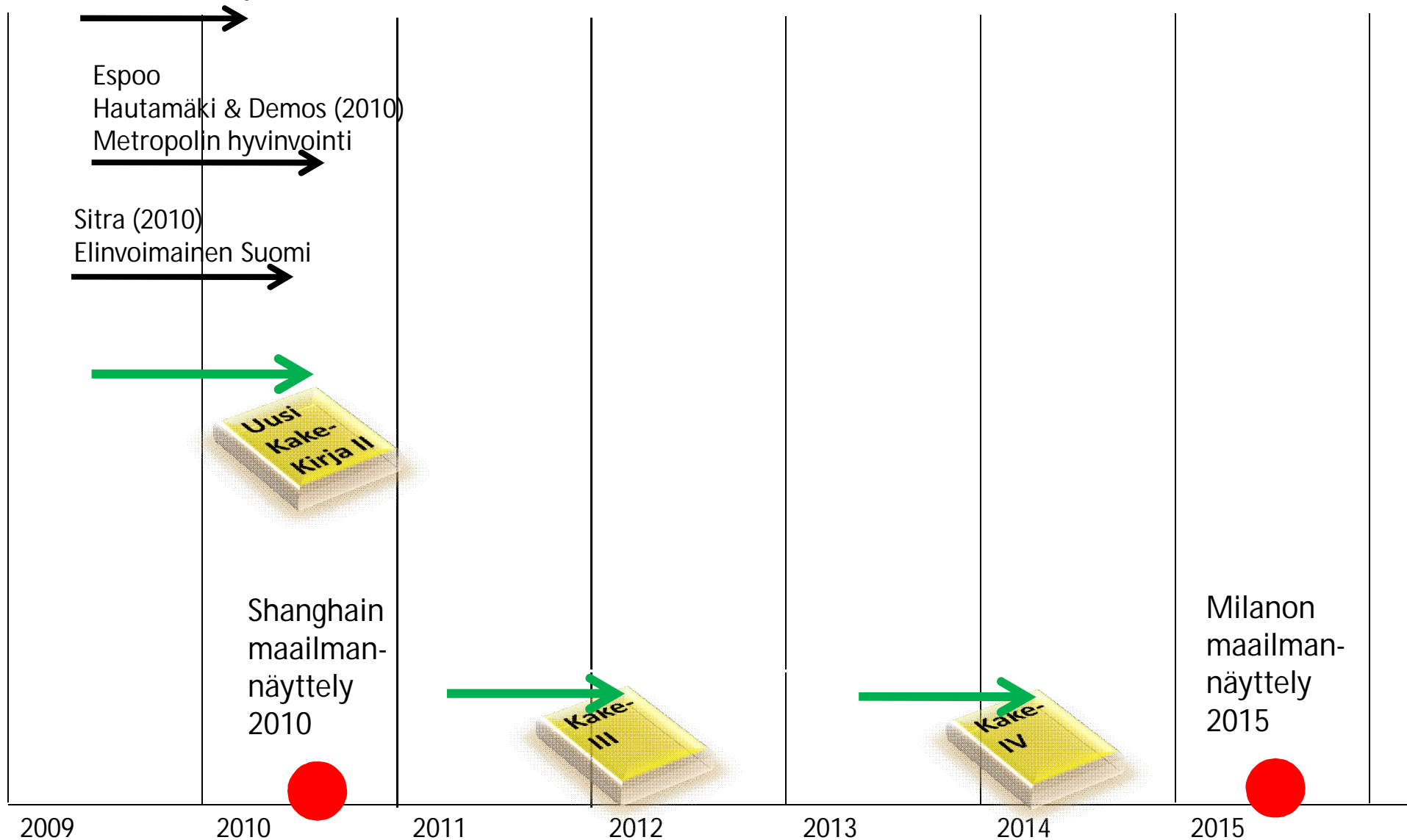
Sosiaaliset mediat

Kurki 3.6.2010

Kaupunginosien kehittäjäverkoston tulevaisuus

Valtioneuvosto
Pekka Himanen (2010)
Kukoistuksen käsikirjoitus

KaKe jatkokprosessin elementit vuosille 2010 - 2015

Kurki
22.9.2010
22.6.2010

UUDISTUVAN KAKEN ELEMENTIT

- Caset = kaupunginosat = todellinen kehitys, ideoiden tunnistaminen
- Seminaarit, esitelmät = vuorovaikutus, ideoiden levitys
- Kirjojen kirjoittaminen, artikkelit = vuorovaikutus, ideoiden dokumentointi ja levitys
- Artikkelit kirjoitetaan jatkossa 2-5 hengen ryhmissä
- Kehittäjä- ja tutkijaverkosto
- Sivusto & sähköpostilista: Kotisivut + Facebook
- Milanon maailmannäyttely 2015

KaKe III-kirjan aikataulu

